

Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über die ausländischen botan. Arbeiten.

R. Gutwinski: *Flora glonów tatrzańskich* -- *Flora Algarum montium Tatrensiūm*. Extrait du Bulletin de l'Académie des Sciences de Cracovie. Classe des Sciences mathématiques et naturelles. Avril 1909. Cracovie. p. 415—560.

A szerzőnek latine írott ránk nézve fontos és nagybecsű munkája két részre oszlik: a Pars I. adja «A) De situ et natura montium Tatrensiūm» (415—419) a Magas-Tátra geographiai viszonyait, folyóinak és tavainak t. sz. f. m.-át, átlagos hőmérsékletét s színét. «B) Qui viri docti quosque libros de algis mont. Tatr. adhuc scripserint atque quae loca ipse legens pervestigaverim.» (p. 419—427) részben az érdemes szerző ismerteti az irodalmat, melyből kitűnik, hogy a Tátra algaflorájához legelőször KALCHBRENNER K. szolgáltatott adatokat. Majd felsorolja ama 35 völgyet és helyet, ahol ő maga a szerző gyűjtött; eme összeállításból kitűnik, hogy főleg az északi, a lengyel Tátra képezte a szerzőnek kutatási területét. p. 424—427. «C) Quaestio de flora algarum montium Tatrensiūm summatim proponitur» részben összeállítja a lelőhelyek szerint, hogy mennyi species ismeretes, majd felsorolja név szerint ama algákat, amelyek a mezei (700—1122 m.), erdei (1122—1561 m.), a subalpinus (1561—1789 m.) övekben, s amelyek csak forrásokban és tavakban fordulnak elő. A szerző táblázatos összeállításából kitűnik, hogy a Magas-Tátrában az algák 129 ge-

Dieses für uns ausserordentlich wichtige (lateinisch geschriebene) Werk besteht aus 2 Teilen. Im ersten «De situ et natura montium Tatrensiūm» (p. 415—419) betitelten Abschnitt werden die geographischen Verhältnisse der Hohen Tatra, die Gewässer, die Seen, ihre Seehöhe, Temperatur und Farbe, in dem «Qui viri docti quosque libros de algis mont. Tatr. adhuc scripserint atque quae loca ipse legens pervestigaverim» (p. 419—427) betitelten Abschnitt zählt der Verfasser die Literaturquellen auf, aus welchen ersichtlich ist, dass die ersten Algen-Angaben aus der Flora der Hohen-Tatra von Kalchbrenner herkommen. Dann zählt der Verf. jene 35 Täler und Orte auf, wo er selbst gesammelt hat: der grössere Teil dieser Orte liegt in der nördlichen (Galizischen) Tátra. Auf p. 424—427. im Abschnitte: «Quaestio de flora algarum montium Tatrensiūm summatim proponitur» zählt der Verf. die bisher bekannten Arten nach den Standorten auf, dann namentlich jene Algen, welche in der Wiesen-(700m —1122 m). Wald- (1122—1561 m.), subalpinen (1561—1789 m.) Region und die, welche nur in Quellen und in Seen vorkom-

nusban 625 species-szel, illetőleg 827 species és varietas-szal vannak képviselve. Galicia más részével való összehasonlító táblázat fejezi be az első részt.

A II. rész: «Algae praeceptis artis ordinantur» adja a systematicus felsorolást. A leírt új fajok a következők:

18. *Trentepohlia malleiformis* nov. spec. tab. VII., fig. 4. [(in cortice Piceae ad Zakopane) p. 433]; 65. *Disphinctium Rehmanii* nov. spec. Tab. VII., fig. 13 [(Zakopane, prope collem Kozinieć locis humidis graminosis aquis defluentibus irroratis) p. 449]; 123. *Cosucarium Hornavanense* nov. spec. Tab. VIII., fig. 28 [(in lacu Zielony staw Gasienicowy et locis mucosis aquis defluentibus irroratis in declivitate Poporowa Cyrhla) p. 461]; 133. *C. pseudocostatum* nov. spec. Tab. VIII., fig. 32. [(Hala Gasienicowa ad lacum Czarny staw) p. 463]; 139. *C. sublobulatum* nov. spec. Tab. VIII., fig. 34 [(in lacu Morskie Oko ad saxa submersa) p. 464]; 148. *C. staurastriforme* nov. spec. Tab. VIII., fig. 27 [(Gasienicowy, Zielony staw, Morskie Oko etc.) p. 466]; 177. *Staurastrum Csorbae* nov. spec. Tab. VIII., fig. 44 [(in lacu Csorba) p. 471]; 191. *St. basichondroides* nov. spec. Tab. VIII., fig. 48 [(in rivulis vallis Ciemnoszmreczynszka) p. 474]; 115. *Cymbella tatrensis* nov. spec. Tab. VIII., fig. 51 [(prope lacum Capowka) p. 500]; 116. *C. Brebissoniana* nov. spec. Tab. VIII., fig. 52 [(Morskie Oko) p. 501]; 117. *C. initans* nov. spec. Tab. VIII., fig. 53 [(Smreczynski staw) p. 501].

Ezekén kívül még 13 új varietast, 13 új formát különböztet meg.

A szerző nagy értékű cikkéhez 2 kettős táblán 55 eredeti rajz van mellékelve.

Bizonyára csak véletlenül került ki a nagyérdemű szerzőnek figyelmét SCHERFFEL ALADÁR algológiai munkái, amelyeknek legtöbbje tátrai adatot is tartalmaz.

SCHERFFEL ALADÁR neves adatai, amelyeket GUTWINSKI nem említ fel, a következők:

men. Aus der tabellarischen Zusammenstellung geht hervor, dass die Algen in der Tatra mit 129 Gattungen, mit 625 Arten, (incl. Variet: 827) vertreten sind. Dann vergleicht der Verf. die Zahl der Algen mit jener anderer Gegenden Galiziens.

Der II. Teil führt den Titel: «Algae praeceptis artis ordinantur.»

Neue Arten sind folgende:

Ausserdem beschreibt der Verf. noch 13 neue Varietäten und 14 neue Formen. Diese wertvolle Abhandlung enthält 2 Doppel-Tafeln mit 55 Orig. Abbildungen.

Etwas befremdend ist das Uebersehen der AUREL SCHERFFEL'schen algologischen Abhandlungen, insbesondere seiner Ausführungen über:

Binuclearia tatrana WITTR. [SCHERFFEL in Növ. Közl. I. (1902), p. 107—111]; *Chionaster nivalis* (BOHLIN) WILLE [SCHERFFEL in Növ. Közl. II. (1903), p. 199]; *Schizochlamys gelatinosa* A. BR. [SCHERFFEL in Ber. d. Deutsch. Botan. Gesellsch. 1908. XXVI. a, H. 10. p. 783]; *Eremosphaera viridis* DE BY + *Asterococcus superbus* SCHERFFEL [SCHERFFEL in Ber. d. Deutsch. Bot. Gesellsch. 1908. XXVI. a, H. 19. p. 769]. Gy.

Dr. A. Zahlbruckner: Neue Flechten V. Ann. Mycol. VII. 1909. No. 5.

Kilencz új zuzmófajnak, ill. varietasnak leírása, melyek közül egyik Horvátországból származik:

Bacidia (sect. *Weitenwebera*)
Fiume felett Rastočinenél
idős tölgyfák törzsén.

Beschreibung neun neuer
Flechtenarten resp. Varietäten.
darunter einer neuen Art aus
Croatien:

fluminensis SCHUL. et ZAHLEBR.
Vom Grunde alter Eichen in
der Localität «Rastočine» ober
Fiume. D.

A Kir. Magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1910. február hó 9-én tartott ülése.

Sitzung der botan. Section der k. ungar. naturwiss. Gesellschaft am 9. Febr. 1910.

1. TUZSON JÁNOS előterjeszti Blattny Tibor: a) »Adatok a *Syringa Josikaea* elterjedéséhez», b) Adatok a *Quercus lanuginosa* elterjedéséhez» cz. dolgozatát, melyek a nevezett növényeknek főleg függőleges irányban való elterjedéséhez nyujtanak érdekes adatokat.

BERNÁTSKY JENŐ felszólalásában a *Quercus lanuginosa*, valamint a változatai és hybridjei elterjedését a substratumnál hozza összefüggésbe, mert a több faj *Qu. lanuginosa* szerinte határozott meszetkedvelő növény.

1. JOH. TUZSON legte két Arbeiten Tib. Blattny's a) »Beiträge zur Kenntnis der Verbreitung v. *Syringa Josikaea*» und b) »Beiträge zur Kenntnis der Verbr. von *Quercus lanuginosa*» vor, welche sich hauptsächlich auf die vertikale Verbreitung der gen. Arten beziehen.

EUG. BERNÁTSKY bemerkt hierzu, dass die Verbreitung von *Qu. lanuginosa*, ihrer Abarten und Bastarde hauptsächlich vom Substrate abhängt, weil die Stammart eben entschieden eine Kalksubstrat bevorzugende Pflanze ist.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1909

Band/Volume: [9](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ausländische botan. Arbeiten. 298-300](#)